

V
PRZEGŁAD PRASY TYJŚNIEJ

od 11.VI do 17.VI.1943.

Polska - Sprawy zasadnicze.

Sprawa Ehrlicha i Altera jest używana jako narzędzie przez różne czynniki międzynarodowe i międzynarodowi czynniki polityczne w różnych celach. I druga Międzynarodowa użycie jej jako argumentu przeciwko. Międzynarodowej Komunistycznej, Kapitaliści amerykańscy - przeciwko komunistowi, izolowaniści - przeciwko Rosji, katolicy - przeciwko Rosji i w obronie Polski. Niektóre związki socjalistyczne również przy tej okazji nie zapominają, że chodzi właściwie o sprawy polskie. Przełaski są proste: jeśli Stalin kazał zekadzić sławnych i znanych bundystów, zajędliwych przeciwników hitleryzmu i faszyzmu pod pretekstem, że pracowali oni z wrogiem - to jaki los może czekać wszystkich innych obywatele polskich w Rosji. Wyraźne kłamstwo rządu sowieckiego o sprawie Altera i Ehrlicha docenione jest wszytkie inne jego osiągnięcia w opinii światowej.

"Catholic Herald" /11.6/ pisze, że Camille Huysmansowi, przewodniczącemu Tymczasowej Rady Państwa, należało podziękować za to, że przezwinił się on do wydania "Broszury pt. "Sprawa Henryka Ehrlicha i Wiktora Altera". "Liberty Publications". Broszura ta opisuje, jak ci żydowscy przywódcy socjalistyczni zostali "bez formalności" straceni przez Rząd Sowiecki pod zarzutami "kompromisów i z nich najgorszym przekonaniem i z całym dziełem ich życia". Światu nie dostarczył Rząd Sowiecki najmniejszych dowodów, że sprawiedliwie ich oskarżył. Piszą powtarzając informacje o Ehrliczu i Alterze i zarzutu "zbrodni" i przez Rząd Sowiecki, dodając: "Los tych Żydów-socjalistów, którzy walczą o wykorzenienie hitleryzmu, powinien przynajmniej przekonać się do tego, by społeczeństwo brytyjskie lepiej zrozumieło uczucia Polaków, którzy widzą, że tak wielu ich rodaków znajduje się w rękach sowieckich, że wielu z nich cierpiąco z powodów nie lepiej uznanionych niż wobec Altera i Ehrlicha, a że inni są poddani arbitralnemu despotyzmowi, który słusznie oburza umysły ludzi z Zachodu i który skuszenie wzbudzał oburzenie, gdy był stosowany w krajach faszystowskich. Rosja winna zrozumieć, że prawdziwa i pozytywna współpraca z krajobrazem takim, jakim są Wielka Brytania i Stany, okaże się na dalszą metę niemożliwą, jeśli nie wykorzeni ona rezytki koleksu prawnego, który dla cywilizacyjnych uwarstwów nie jest niczym innym, jeno systematycznie unraszianym bezprawiem".

Komunistycznym "Daily Worker" /12.6/ nie pooba się oczywiście ta broszura o polskich bundystach. Stale on zresztą powtarza, że zostali oni rozstrzelani za to, że "apelowali do armii czerwonej, by zaprzestała walki i natychmiast zawarła pokój z Niemcami". Pisano cytując z broszury słowa o nowym despotyzmie i królestwie terroru, który może zapoczątkować gruzach faszyzmu i hitleryzmu /komunizm/ i oświadcza: "Ze poglady takie są popierane i wizowane przez skorumpowane stare emigrancie resztki Drużyny Międzynarodówki - nie należy się temu dziwić. Ale są one również poparcie i błogosławieństwo Transport House /Siedziba Prezydium Labour Party/".

"Labour Press Service" w dniu 9.6. pisze w tej broszurze i "wychwałających zdrajców", jako "ludzi wielce odważnych, o wielkiej uczciwości, którzy mają za sobą wspaniałe karty założyciela socjalizmu i ruchu narodowego przed odzyskaniem przez Polskę wolności i podczas krótkiego niepodległego bytu Państwa Polskiego". "Worker" dodaje, że w ten sposób Labour Party oficjalnie zasza się z "kliką emigrantów i antysowieckich nastawionych Polaków" przez kwestionowanie wyjścia sprawiedliwości "ZSRR i przez wtrącanie się wewnętrzne sprawy naszego alianta, w doiku w sprawach, których nie może sara osądzić, kierując pod adresem Rządu Sowieckiego występuje oszczerstwa, nazywając go "rzadkiem terroru i despotyzmu". "Coby powiedzieli oni, jeśliby obywatele sowieccy dokonywali po-

dobnych ataków na sprawiedliwość brytyjską i Rząd Brytyjski" - pyta "Daily Worker", Organ komunistyczny nie może przeboleć rozwiązania Ko-internu i odrzucenia przez Labour Party prośby Brytyjskiej Partii Komunistycznej o ofiliację. Dobra się stało, że atakuje on obecnie Polaków w dobrym towarzystwie Labour Party. Niepocztalność tego pisma to posuwa tak daleko, że na innym miejscu porównuje Labour Party z "apelarowcami /fa-szystkimi brytyjskimi, którzy przewinie są internowani/".

"Daily Worker" /14.6/ atakuje Rząd Polski, popierając, że Gen. Sikorski już kilka tygodni temu w wywiadzie udzielonym korespondentowi "New York Times" narzekał na "ingerencję Sowietów wewnętrzne sprawy Polski" przez zrzucanie w kraju spadochroniarzy partontów. "Dziennik Polski" napisał, że "działość Polskiej Partii Robotniczej robią się "zdraźnie stana", zwłaszcza po rozwiązaniu Ko-internu, gdy ta filia partii komunistycznej nie potrzebuje już więcej słuchac rozkazów, "wchodzących z Moskwy. "Worker" protestuje przeciwko takiemu stawianiu sprawy i grojeniu karą śmierci "tym bohaterom-Polakom, którzy nie chcą zaprzestać walki z wrogiem".

Dopuszczając o Kongresie, "Worker" dodaje, że na zakończenie wysłano depeszę do Stalina, Churchilla, Roosevelta i Benesza i odśiewanego "Etego".

W numerze z dn. 11.6 "Worker" atakuje redaktora "Dziennika Polskiego" za artykuł wstępny, komentujący nowego Churchilla. Tym razem jednak "Daily Worker" mówiąc o Churchillu powie ziały, że tylko "alons" / przez nieustęp- liwą walkę wygrała wojnę. "Alons" znaczy po angielsku również "samotnie", Ponieważ Churchill podkreślał jedność amerykańsko-brytyjską, nie oznacza "samotnie", lecz nie "tylko". "Daily Worker" wspaniale i przebacza redakcji "Dziennika", która może nie znac pewnych idiomów angielskich.

Najgorzej, że nawet "Times" /12.6/ w depeszy swego specjalnego korespondenta w Moskwie opisuje w krótkich słowach uroczystość "Kongresu Związku Patriotów Polskich". Mówi on o uczestniku w nim m.in. księdza katolickiego. Ale należy uczciwie przyznać, że "Times" nie bez pewności ironii napisał następujące słowa: "Kongres odbył się w sali udekorowanej polskimi barwami narodowymi. Większość żołnierzy Dywizji Polskiej składała się z niejapońskich, pochodzących z ziemi, które proklamowano częścią Związku Sowieckiego, a który później stali się obywatelami Sowietów". //Kto proklamował te ziemie sowieckimi, "Times" i większość Brytyjczyków zdecydowanie, iż "Times" podkreśla niepolski charakter Kongresu//.

"Universe" /11.6/ nie mówiąc wprost o prasie polskiej, zarzuca komunistom brytyjskim brak tolerancji, a "Daily Workerowi", mimo, że wszyscy znają, co wypisywało to pismo przed przystąpieniem do wojny Rosyjscy - usurpowanie sobie prawa do kwalifikowanych i krytyki rządów i prasy - alianckiej. Nawet katolicy nie mają tak ugruntowanego pojęcia nieomylności, jak "Daily Worker". Wszystko, co mówi o Polsce, przyjmuje on jak ex cathedra, domagając się nieophamowanym jazykiem likwidacji wszelkiego, co mu się nie podoba. Ekstrawagancje "Daily Workera" nic nie szkodzą, jeśli dotyczą spraw wewnętrznych brytyjskich, ale zupełnie inna rzecz, gdy atakuje on rządy alianckie i neutralne.

Korespondent "Manchester Guardian" /15.6/ z Bagdadu donosi, iż Gen. Sikorski miał oświadczyć, że "brzydkość stosunków polsko-rosyjskich spoczywa obecnie w ręku Churchilla i Roosevelt'a". "Polska - dodał Generał - walczy o zasadę Karty Atlantyckiej, które dały jej prawo do granic przedwojennych".

"Scotsman" /6.6/ pisze o możliwości rekonstrukcji szeregu rządów Sprzymierzonych Narodów, nie wykluczając Rządu Brytyjskiego. Rząd grecki z królem na czele przeniesie się na Środkowy Wschód, ustąpi z niego minister Informacji, Michalopoulos. Zniani mogą zajść również w rządzie jugosłowiańskim, który też może przenieść się na Środkowy Wschód, by tam oczekiwane rozwoju wypadków wojennych. Co do Rządu Polskiego, możliwe są zmiany

ny i niedługim czasie. Stosunki polsko-rosyjskie nadal są zerwane. Rząd Sowiecki zaprzecza, by się on wierzyć presję na Rząd Polski w kierunku rekonstrukcji, gdyż w ogóle nie chce z nim pertraktować. Zostawia on sprawę otwartą, o jakim rzadzie polskie będzie rozmawiać. Twierdząc Gen. Sikorski jest na Środkowym Wschodzie i panuje przekonanie, że "raźi się on ze swą rodzą i w sprawie roszawy jaką należy zajść w sprawie współpracy wobec Sowietów. Znany on jest z tego, że uznaje politykę rozsądnej współpracy z ZSRR".

"Catholic Times" /11.6/ pisze: "Spór porządu ZSRR a Polska, przerwany umową Stalin-Sikorski /1918r./, robił długi czas, zanim stał się znany publicznie". "Ku rozbójni Goebbelsa stał się on sensacją światową. Set tysięcy oficerów polskich został połączony z zagadnieniem granic. Rosja po gwałtownym oskarżeniu zerwała stosunki z Polską. Komuniści oskarżają Polaków o współpracę z Berlinem. Dotychczas nie ukazał się obiektywny przekład tego zagadnienia, które łączy się z "rzeczywistością Europy i rola polityki brytyjskiej. Luke' tę wypełnia artykuł p.t. "Polska, Rosja i W. Brytania", który ukazał się w miesięczniku "Fineteenth Century", "Catholic Times" bardzo chwali ten artykuł, którego streszczenie powiemy w poprzednim "Przeglądzie Prasy", uważając, że autor śmiało omówił w poważnym opracowaniu bardzo skomplikowane zagadnienie. Podkreślił on, że w całej Europie krzyż polsko-rosyjski uważany jest jako sprawdzian ważności traktatów i umów, podpisanych przez rządy alianckie, sprawdzian równowagi sił w Europie i zdolności W. Brytanii utrzymania tej równowagi. Dobrze się stało, że artykuł ten się ukazał, cieszy się "Catholic Times", gdzie "niedługo europejski winniewy tyleż, co i Rosji Sowieckiej".

Ty odnik "Tribune" /11.6/, który zamieścił ostatnio kilka artykułów o Rządzie Polskim i polskich dzielach politycznych w W. Brytanii, drukując list podpisany "Polish Soldier". Autor listu gratuluje tygodnikowi jego artykułu o Rządzie Polskim i podkreśla scisłość informacji w nim zawartych, uważa że jedynie należy sprostować, iż gen. Kuriel nie brał udziału w "poskrubianiu" strajku Krakowskiego w r. 1923, jest on znany uczonym i człowiekiem nieposzlakowanym, lecz osoba bez żadnego znaczenia politycznego. Słusznie napisał "Tribune", że w Kraju ruch robotniczy i chłopski grają rolę decydującą i Rząd Gen. Sikorskiego nie odzwierciedla w pełni stosunku sił politycznych w Kraju, jednak rekonstrukcja Rządu Polskiego została unierozlıwiona przez Rosję. Ponieważ Rząd Sowiecki usiłował wypiąć presję na Rząd Polski w kierunku dokonania pewnych zmian personalnych, Polacy, jednakże niektórzy z nich są usposobieni krytycznie do obecnego Rządu, nie zgadzają się brać udziału w inicjatywie, która forsuje Rosję.

Tygodnik "Spectator" /11.6/ drukuje nowelkę p.t. "Pilot" Jacka z Solskiego. To samo pismo zamieszcza dowieczną notatkę. Jeśliby posłanka z frontu, Mrs. Davis Tate została zamordowana w kuliach Izby Gmin Łatwo można by ustalić przyczynę tego mordu. Podczas debaty na temat lotnictwa cywilnego ujawniła ona nieznakomu odwagę mówiąc o "małych krajach jak Łotwa, Litwa i Polska". Czy można zgodzić się, by Polak panował nad swymi uczuciami wobec podobnej zwrotności? Notatka ta bardzo przejaznego dla Polski pisma jest jedną z perły humoru angielskiego.

Od pewnego czasu prasa unika umieszczania map Europy Środkowej, prawdopodobnie dla tego, by nie drażnić Rosji. Jednak tygodnik "News Review" /10.6/ zamieszcza mapę frontu wschodniego z podaniem zakończonym granicami państw bałtyckich Polski i Rosji. Napisy "Białoruś" i "Ukraina" nie wkraczają poza granice Rosji. Silencjuszna znajduje się w Polsce.

Ty odnik "Tide and Tide" /12.6/ zamieszcza krótką recenzję angielskiego wydania "Wierzej Rzeki" Żeromskiego.

"Times" /17.6/ zamieszcza notatkę korespondenta polskiego o mianowaniu b. Ambasadora polskiego w Rosji, Tadeusza Rómera, delegatem Rządu Polskiego na Środkowy Wschód. Leon spotkał się w Syrii z Gen. Sikorskim, aby omówić program swojej pracy na nowym stanowisku.

Du o ostatnio pisze się o presie polskiej w W. Brytanii, która mimo ataków sowieckich i stojących i taków prasy komunistycznej i liberalnej, bieżącej nie zmieniła swej stanowiska w stosunku do Sowietów. Nawet przyczynny Polsce "Daily Sketch" /17.6/ wyróżnia się o niektórych pismach polskich, jako o "kłopotliwych" /troublesome/. Brytyjskie Ministerstwo Informacji przy pomocy odpowiedniego resortu w Rządzie Polskim opracował kompletny raport w sprawie prasy polskiej. Obecnie na zasadzie decydować pisze "Sketch" - co zrobić z prasą "kłopotliwą". Będzie się usiłowało nie stosować względem niektórych zbyt ostrzych, mimo że kontynuuje swoją politykę przed ostrzeżeniem Izby Gmin. Władze Brytyjskie i Polskie wpierw próbują przekonać, by pisma te uprawiały politykę gnieźnień "niebezpieczną". Komunistyczny "Daily Worker" prawie codziennie pisze o prasie polskiej. Po opublikowaniu w kwietniu "3 pism polskich", ukazujących się w W. Brytanii, w numerze z dnia 11. VI napaścią na Brytyjskie Ministerstwo Informacji, oskarżając ją o to, że na liczbę tego tylko 17 pism polskich. Organ komunistyczny nie cierpiąc się, by się dowiedzieć, ile papieru przydzielono na pisma polskie. Wszystkie pisma obcojęzyczne w W. Brytanii konsumują miesięcznie 27 ton papieru, a "Daily Worker" marnował tylko 7 ton i kwoty tej nie chce mu Rząd zwiększyć, imo interwencji niektórych Trade Unionów. "Worker" oburza się, że "recke-jne" pisma polskie mają znaczny udział w papieru, podczas gdy prasa robotnicza brytyjska musi ograniczać się w ramach skąpych przydziałów papieru. Dnia następnego "Worker" odkrył jeszcze kilka pism polskich, powiększając ich kartotekę do 44. W dniu 16. VI organ komunistyczny dodaje do kartoteki jeszcze jedno pismo "Fakty i dokumenty dnia" /miesięcznik/, wydawany przez redaktora "Listów Wołyńskich", pisma antysowieckiego /który jest nastawiony patologicznie antypolsko/ za wyrażenie nadzieję, że "Ministerstwo Informacji i Minister Spraw Wewnętrznych położą natychmiast kres temu niebezpiecznemu absurdowi". Istotnie "News Chronicle" /15.6/ dziwi się głęzkiego dotychczas, mimo protestu z strony Sowietów, Rząd Brytyjski zwlekając z likwidacją "złosliwej" prasy polskiej.

"Daily Worker" /12.6/ pisze o Kongresie Związku Patriotów Polskich, który odbył się w Moskwie dnia 8. I. Irzecznicy W. Wasilewska, która przedstawiła swoje cele walki Narodu Polskiego od września 1919 r., powołując się na udział lotników polskich w Bitwie o W. Brytanię i żołnierzy polskich w obronie Tobruku. Raport o organizowaniu się "dywizji polskiej im. Kościuszki" złożył pp. Berling. W "wzruszającej" mowie ksiądz katolicki, Kursz, który walczył jako "partyzant" z Niemcami, opowiadał o walce partyzantów. Gdy "Dziennik Polski" w chodzący w Londynie nazwał "zdrajcami" członków działających w Polsce organizacji komunistycznej, "Polska Partia Robotnicza", gdyż nie podporządkowuje się ona Kierownictwu Wali i Cwilnej i chcą wbrew rolskim interesom narodowym sprówokować zbyt wcześnie powstanie".

X "Scotsman" /4.6/ pisze o stosunkach czesko-rosyjskich. P. Benesz na zamiar udać się do Moskwy, aby omówić zawarcie 20-letniego Paktu z Sowietami. Pakt ten nie był uzupełnieniem Paktu Anglo-Rosyjskiego, a koła polityczne oraz dyplomatyczne Londynu bardzo interesują się tą sprawą. Tymczasem postawa Polski wobec Sowietów po zerwaniu stosunków wkrótce obecnie w stadium "pewnych studiów", Rząd Polski niechętnie wziął inicjatywę czeską. Ogólnie panuje pogląd, że współpraca rządów państw Środkowo-wschodnich z ZSRR uzależniona jest od rozmów pomiędzy rządami sowieckim i amerykańskim i brytyjskim, które obecnie toczą się w Moskwie. Po powrocie amerykańskiego do Londynu "Scotsman" /14.6/ pisze, że projekt paktu opracowany przez p. Benesza spotka się z dobrą przyjęciem w Moskwie, jednakże ona zatrzymać potoczne paktu bilateralne z każdym ze swych zachodnich sąsiadów. Projekt Benesza nie koniecznie ma całkowicie pogrzebać ideę federacji polsko-czeskiej oraz innych państw sąsiadzkich. "Scotsman" podkreśla, że pomiędzy Czechami w W. Brytanii tacy, którzy obwiniają się "zbyt" ścisłe związania się Czechosłowacji z Rosją, które wniknie z projektowanego

bilateralnego paktu, lecz ci sami Czesi rok wcześniej bardziej się obwia-
ją, że Alianci po zwycięstwie nie rozbiorą Niemiec i nie poddadzą ich
swojej kontroli".

"Prawa katolicka rządko pisze o Czechach, a jeśli pisze, to tylko wy-
rażając się ujemnie o polityce proroskiej rządu Benesza, natomiast
często pisze o Słowakach. "Catholic Ti es" /11.6/ donosi o protestie bi-
skupów słowackich przeciw prześladowaniu Żydów. W szczególności protestu-
ją oni przeciwko prześladowaniu Żydów, którzy przyjęci zostali na łono
Kościoła Katolickiego. W związku z jubileuszem Papieża stowarzyszenia
młodzieży katolickiej w Słowacji zorganizowały obchody. Prezydent Republi-
ki i wszyscy członkowie rządu byli na przyjęciu u nunciusza apostolskiego".

"Daily Mail" /17.6/ w swoim kolejnym artykule, świętemym państwowo-
środowej-europejskim pisze o Czechosłowacji, wychwalając mądrość politycz-
ną Pasaryka i Benesza. Korrespondent uważa, że Czechosłowacja po wojnie
światowej z wyższą sprawiedliwością pokładała w niej zaufanie czterników
słowackich i brytyjskich swą polityką rządów liberalnych, postępem, ma-
terialnym i moralnym - Fréniuż w właściwie sprawiedliwej Czechosłowacji /Da-
nilier/. W latach 1925 - 1927 było zatem narzekać, że 7 milionów Cze-
chów źle traktuje 3 miliony słowackich pobratymów, z którymi łączy ich
wizy historyczne. Ale przecież i Niercy udeccy próbowali kompromitować
zagranicę młodą republikę czeską, narzekając na źły ich traktowanie. Czy
to wszystko prawda? - myta pieno. Jednak piszą przeważając, że Słowacy "miały
pokrewieństwa rodowe z Czechami mają odrębną kulturę i język, odrębne
tradycje historyczne, religię i poglądy gospodarcze". Nigdy oni naprawdę
chieli przekształcania się do Czech... Benesz posiada dar przewidywa-
nia. W r. 1921 gdy Jonescu proponował stworzenie sojuszu z ulistkiem Polski,
Rumunii, Czechosłowacji, Jugosławii i Grecji, mając na celu zabezpieczenie
Besarabii przed roszczeniami Rosji, Benesz odmówił udziału Czechosłowacji.
Zamiast tego w r. 1921 zorganizował on Małą Entencę. "Wierzył on zarówno
w odrodzenie Rosji jak i w nietrwałość granic wschodnich Polski". Autor
artykułu dodaje: "Uważam, że Benesz /po Stalinie/ jest jedynym z naj-
bardziej trzeźwych obecnie żyjących europejskich mężów stanu. Zdumiewają-
cy sposób, w jaki przyjęto go niedawno w Waszyngtonie /gościa Prezydenta
Roosevelta/, w Kongresie Amerykańskim, w Nowym Jorku, w Chicago i w mie-
stach Kanady /gość zarówno Rządu Kanadyjskiego, jak też i przedstawicie-
la Króla w Ottawie/ świadczy o tym, jak wielkie zaufanie pokładają alian-
cy różnych stron w człowieku, który nie jest propagandystą, lecz który
dowiódł, iż posiada nieoklinną zdolność rządzenia".

Lord Vansittart, nieprzejednany względem Niemców, a odstępny przyjaciel
Polski, który prowadził sławną kampanię przeciwko propagandzie "dobrych
Niemców" i nawiązał do radikalnego rozwiązania po wojnie zaborienia.
Niercze, wygłosił świeżo odzyskany w Edynburgu, w którym rozwijał swe pogla-
dy wobec audytorium składającego się z 3.000 osób. Donosząc o tym
"Scotsman" /12.6/ podaje następujący ustęp - jego odpowiedzi na pytania:
"Na pytanie wstępnie Rosji i granicy polskiej, powieiążał on, że Rosjanie
zostali odrzuceni przez wojnę w głębi kraju. Sprawa granic polsko-rosyj-
skich w ogóle nie została, aż wojna wkraczaby w działo, stadium.
Interesuje Vansittarta tylko traktowanie naszego wroga i nie uważa on
za pozytyczne, by rzucić potwierz na naszych aliantów" /Okłaski/.

O niepokoju panującym w państwach bałtyckich pisze "Scotsman"
/8.6/. Od początku tego roku rozpoczęła się wzmożona działalnością "partyzan-
tów", zwłaszcza w prowincji Latgale. Niszczą oni transporty zaopatrzenia
i amunicji, kierowane na front leningradzki. W okolicach Wilna rozstrze-
lano publicznie 40 chłopów za niedostateczne niedostarczenie wyznaczo-
nych kwot żywności. Niercze nierożają się faktem, że Rosjanie zrzucają spa-
dochroniarzy nie tylko w państwach bałtyckich, lecz również w lasach pod
Mińskiem.

Drobne wiadomości o Polsce i Polakach.

W dniu Święta Sprzymierzonych Narodów /14.VI/ zarówno w W. Brytanii, jak i w Dominiań i Koloniach, a także wszędzie tam, gdzie znajdują się Armię Sprzymierzone, odbyły się uroczystości i defilady wojskowe z udziałem oddziałów polskich.

"Times" /15.6/ z nim cała prasa donosi o wspaniałej uroczystości w Kairze, gdzie defiladę odebrał gen. Wilson. Defilowały tam m.in. oddziały polskie. W skład oddziałów polskich wchodziła kompania chłopców w wieku od 12 do 16 lat, którzy przechodzią kurs sygnalizacji. W Aleksandrii rożnouażymowana publiczność witała m.in. wojska jugosłowiańskie i oddziały piechoty polskiej. Cała prasa wzraża się o udziale oddziałów polskich na defiladach w Londynie i Edynburgu.

Na życzenie Prez. Roosevelt, który jest inicjatorem Święta Sprzymierzonych Narodów, wszystkie rządy alianckie złożyły deklaracje w sprawie utrzymania jedności również po zakończeniu wojny. Prof. Stanisław Kot, Minister Informacji /"Sunday Times", 13.6 i inne pisma/ oświadczył: "Narody Sprzymierzone winny stać się w okresie pokoju wielką wspólnotą narodów, kilującą wolność i nadzieję". W przededniu ochodu Dnia Sprzymierzonych Niedzylański Komitet Informacyjny wydał komunikat o wkładzie poszczególnych narodów w tę wojnę. Jak wszyscy podobne komunikaty, tak i ten jest raczej zdawkowy. O wysiłku Chin wspomina się tylko, że Chiny walczą od 7 lat, o Czechach, że lotnicy czescy stracili ponad 150 samolotów. O Polsce: "Piloci wyśliwcy stracili 540 samolotów, bombowce polskie dokonały więcej niż 500 nalotów, zrzucili ponad 15.000.000 funtów bomb i prawdopodobnie zatoriły 6. łodzi podwodnych".

Rada Młodzieży na Obywatele Świata - w związku z Dniem Sprzymierzonych zorganizowała liczne obchody w szkołach i klubach młodzieży. /"Sunday Times", 13.6/.

W "Sunday Chronicle" /1.6/ czytamy następujące oświadczenie Rządu Polskiego w związku z Dniem Sprzymierzonych: "Dzień Sprzymierzonych winien stać się nie tylko uroczystością i paradą, lecz winien on również wskazywać na pozytyczność i konieczność prawdziwego zjednoczenia wszystkich Narodów Sprzymierzonych, czy to wielkich, czy to małych, zjednoczenia opartego o wspólne ideały, wzajemne zrozumienie i poszanowanie praw każdego z członków Narodów Sprzymierzonych do życia i wolnego bytu. Naród Polski jest dumny, że jest jednym z pierwszych członków i założycieli Sprzymierzonych Narodów. Gdy Polska padła ofiarą napaści niemieckiej, ni na chwilę nie zboczyła ona z drogi walki przeciwko tyranii". Charakterystyczne jest oświadczenie Rządu Czeskiego o wkładzie Czechów wysiłek wojenny, mówi o... oświadczenie Rządu Skandynawii i Chinach: "Widzę teraz, że wojna ta nie skończy się, aż Polska Skandynawia i Chiny zawita do Skandynawii i do Zachodniej Europy, do Wschodniej i Środkowej Europy, do Chin i wszędzie. W Dniu Sprzymierzonych powtarzamy swą przesyłę wyzwolenia świata od tyranii i ucisku".

Cała prasa zamieszcza zestawienie, sporządzone przez Amerykański Urząd Informacji Wojennej o grabieży zakładów przemysłowych i placówek gospodarczych w krajach okupowanych przez koncerny niemieckie lub państwo niemieckie. O Polsce pisze się co następuje: "Więcej niż 9.000 wielkich fabryk, znacznie więcej małych zakładów przemysłowych, około 60.000 przedsiębiorstw hanfowych i 2.000.000 ha ziemi zostało skonfiskowanych przez Niemców bez żadnego odszkodowania". /"Daily Telegraph" i prawie wszystkie pisma z 15.6/. "Daily Sketch" /15.6/ dodaje, że koncern Reichswertke Hermann Goering AG przejął w Polsce bogate kopalnie węgla.

X "Daily Sketch" /11.6/ pisze, że złoto Banku Polskiego o wartości 17 milionów funtów szterl. zostało wyewakuowane przez Rząd Francuski w czasie klęski do francuskiej Afryki Zachodniej i stało się przedmiotem niezwykłych rokowań międzynarodowych". Daremnie szukano tego złota od trzech lat, gdyż zależny od rządu Vichy gubernator Afryki Zachodniej

francuskiej nie chciał zdradzić iejscia przechowywania tego kruszcu. Gdy kolonia ta przeszła na stronę Szwecji, stwierdzono, że skarbiec Banku Polskiego znajduje się pod Dakarem, a Brytania i Stany Zjednoczone uznają, że Rząd Gen. Sikorskiego ma pełne prawo do rządu złota, lecz nie może on go otrzymać z innych powodów. Przezkołdą są postanowienia prawa międzynarodowego. Złoto zostało powierzone pieczę rządu francuskiego, rząd ten reprezentowany obecnie przez Vichy, nie da pozwolenia na zwrot złota Rządowi Polskiemu. Nato iast francuski Front w zwolnieniu narodowego nie jest legalnym rządem francuskim i nie ma prawa rozporządzania złotem polskim. Rząd Brytyjski i Stanów badają możliwości, jak bez naruszenia postanowień prawa międzynarodowego do prowadzić do tego, by Rząd Polski otrzymał to złoto na wypatki wojenne.

"Scotsman" /11.6/ podaje, że polska łódź podwodna "Dzik", operująca z Flotą Królewską na Morzu Śródziemnym, zaatakowała dwoma torpedami stawę cysternę niszczyciela o wyporności 7.000 ton, na stęku wybuchł pożar i prawdopodobnie zatonął on.

To samo pismo donosi, że w ciastach szkockich Galeshiele i Kelso oddziały polskie, tam stacjonowane, wykorzystywały tablice pamiątkowe, jako wdzięczność za gościnne przyjęcie Wojska Polskiego przez Szkoły.

"Scotsman" /9.6/ pisze o koncercie z udziałem Chóru Wojska Polskiego, zorganizowanym w Edynburgu. Grano utwór "Szopana", Chór m.in. śpiewał "Warszawiankę". Dziennik szkocki zauważa, że utwory Szopana są "odbiciem ducha polskiego, cierpienia Polski, czasów i ósów".

Gibraltarski "Scotsman" /5.6/ pisze o oficerze, który British Council, organizacja współpracy kulturalnej ze światem, w celu czci gen. Maczka, był dowódcą tzw. "Czarnej Brygady". Pismo przypomina, że dzisiaj walki oddziałów pancernych gen. Maczka w Polsce, organizowanej części 10 Brygady Pancernej do Francji i utworzenie tam po jego dowództwie nowej jednostki pancernej. Wreszcie po wojach we Francji część żołnierzy wracała się przez Hiszpanię i Gibraltar do Szkocji, gdzie stała się założkiem nowej "Czarnej Brygady". Żołnierze Brygady noszą jeden paramiennik czarny,

"Daily Mirror" /11.6/ zamieszczają fotografię Polaka w mundurze Polskiego Czerwonego Krzyża, która otrzymała z rąk Króla Jerzego VI odznaczenie w imieniu swego męża, oficera RAF, Anglia, który zmarł podczas operacji wojennych.

"Daily Telegraph" /16.6/ zamieszcza komunikat Polskiej Agencji Telegraficznej w sprawie ujawnienia przez Niemców "bedan naukowych" w obozach koncentracyjnych w Polsce. Przedstawiciele niemieckich instytutów naukowych i badawczych pracują we wszystkich obozach. W obozie w Treblinie, gdzie zainstalowane komory gazowe Clammasowego trucia Żydów, pracownicy naukowi niemieccy ze specjalnie urządzoną galerią, w maskach, obserwują konanie ofiar, notując ich reakcje. Berlinski Instytut gazowy obserwuje konanie ofiar, notując ich reakcje. Berlinski Instytut Higieny założył przy obozie w Oświęcimiu specjalną placówkę, na której uczeni zajmują się zastrzykiwanie więźniów różnych substancji i obserwują rezultaty działania tych zastrzyków.

W jednym z poprzednich "Przeglądów" podawał się w streszczenie artykułu, który ukazał się w jednym z rysunków angielskich o wkurywaniu przez rodzinę polskie dzieci polskich, oderwanych od rodziców i wywołanych do Niemiec. W artykule tym była mowa o żywiołowym ruchu ofiarności ludności Warszawy. W stolicy znalazło się w ciągu dwóch dni 50.000 rodzin, które chciały przyciąć dzieci, wiezione transportem przez Warszawę. Wyjątki z tego artykułu przytacza "Catholic Herald" /11.6/ n.t. "Po 10 marek sztuka. - Polska kupuje dzieci".

W tym samym numerze "Sunday Times" znajduje się notatka o otrzymaniu przez Rząd Polski Odezwy Politycznego Ruchu Chłopskiego, w której chłopi polscy oświadczają, iż gotowi są na wezwanie Rządu "stoczyć ostatczną walkę za naszą wspólną wolność". "Chcemy zarażać festować przed światem - cytuję odezwę 'Sunday Times' - że 4 lata berlińskich wysił-

ków ze stron Niemów nie zabili uczucia ludzkiej godności, iłości ojczu-
ny i wolności ludzkiej w Narożie Polski. Z każdego dnia chłop polski
żeśnie się i dociera doń walczący z barbarzyńcami wszędzie i zawsze. Pierzy
on niezachwianie, że ziemia zwycięstwa dobra nad złem, Chrystusa nad Anty-
chrystem rochko nad jidzie - "zien całkowitej klęski barbarzyńco" i oswó-
bożeniu Polski i rządzonej Europy".

Kler 9 kościołów holenderskich i wyznania katolickie, protestanckie, kalwińskie, reonstranckie i renomickie wspólnie podpisał protest przeciwko przekształceniu żadnego z do... złożony na ręce króla Rzeszy na Holandię. m.in. protestując się w tym dokumencie przeciwko sterylizacji, bowiem - jak donosi "Times" /12.6/ - lekarze nieniesie dokonali sterylizacji szeregu rodzin żydowskich w Holandii, przyczyczając, że w przeciwnym wypadku zostaną one wwiezieni do Polski. Lekarze Holenderscy odmówili Niemcom współpracy przy sterilizowaniu Żydów. Wigówscy teg zamieszczająca całą prasę.

"News Chronicle" z 14.6. zatwierdza list do redakcji, w którym pisze się o sabotażu i jego ostatnim liście. Autor podkreśla poświęcenie, które on dokonał afiary i syczyte, wykrojąc uwagę na prześlą curia i terenie Żydów w Polsce, by nienaną bieżącą nie te pierścienia całego świata. List Zygierbojna, publikowany pierwotnie w "News Chronicle", obiecuje autor, korespondent neji zachować na pamięć.

Gronicel, obiecuje autor korespondencji zasiedlony do Katowic "Catholic Chronicle", "Gothic Catholic Tides", "Catholic Herald" i "Ta Leto".

Prasa katolicka zatierzoła ostatnio informację, podaną przez arcybiskupa Downey. Oglądzony, że 1/3 parafiarzy rzymskich - to kato- liki, aż 2/3 parafiarzy świata stanowią katolicy.

licy, aż 2%, marynarzy Świętej Stanisława katolickiego //.
Catholic Herald 11.6. wiecie o kazaniu, które zostało wykloszono w Rzymie do Polski z okazji objęcia Świętego Krzyża tego kraja. Kaznodzieja wspominał o tym cięstach polskich, odciętych w obronie chrześcijaństwa pod znakiem królewskiej korony Polskiej. Państwa Sekretarz Stanu i wielu ambasadorek przed Stolicą Apostolską złożyły życzenie z okazji 3-go lipca na ręce Arkana Adwokata polskiego. Nabożeństwo dla kolonii polskiej zostało odprawione w dniu 12 lipca, po kierunku przesypane przez Gen. S.

Puławach.

Oczekiwanie na inwazję.

Ze szpalt prasy brytyjskiej nie schodzią informacje o tym, że cały świat czeka na wielkie wydarzenia wojenne i to w najbliższym czasie. "Daily Sketch" /16.6/ zestawia głosy o nadchodzących wypadkach: Berlin, Vichy i Vichy nastraja swoje narody, by oczekiwali z godziną na godzinę inwazji, podkreślając, że obrona gatowa jest oderrzeć atak Aliantów na wszystkich frontach. Oficjalny rzecznik rządu niemieckiego mówi, że całe południe Anglii zostało ogłoszone, jako strefa wojenna, w Armii Brytyjskiej utrzymano urlovy, korespondentów wojennych rzucono do przygotowania "wiecznych piór", by opisywać inwazję. Vichy donosi przez Radio-Paris, że wojska brytyjskie są w stanie pogotowia. Przygotowania do inwazji znacznie przyspieszono. Sztokholm uważa, że ewakuacja Wysp Ierońskich przez wojska niemieckie jest wykonaniem planu przeciw-inwazyjnego. Zdaniem Waszyngtonu wszystko wskazuje na to, że zaśnów nastąpi atak na Kontynent. Wojsko spadochronowe Eisenhowera mogą dokonać próby inwazji Sycylii. Natomiast komentator z "kół dobrze poinformowanych" w Kairze oświadcza, że potrzeba 2 do 3 miesięcy czasu na zdobycie i podbój Sycylii. Rosyja donosi, że marsz. Rommel dokonuje "błyskawicznego objazdu" fortifikacji południowo-europejskich od granicy hiszpańskiej do tureckiej. Obrona ta ma być powierzona jednemu dowódcy. Leningrad uważa, że uderzenie na Niemcy z Zachodu będzie zsynchronizowane z tą dającą atakiem Armii Czerwonej od Wschodu. Niemcy zaobserwowali koncentrację floty alianckiej nie tylko w cieśninie sycylijskiej, lecz również w zachodniej części Morza Śródziemnego.

"Daily Telegraph" /17.6/ donosiąc o przybyciu króla Jerzego VI do Afryki Północnej, zestawia opinie dwóch amerykańskich o tej podróży. Przybycie Króla ma oznaczać "godzinę zerową" dla rozpoczęcia działań wojennych. Pisarz kanadyjski w wizycie tej widzą coś więcej, niż "wizytę ceremonialną". Jest to wizyta, że nadchodzące wielkie wydarzenia" - pisze jeden dzienników. Pisarz "Star",chodzące w Johannesburgu "Afryka Południowa" uważa, że czas pokaże, czy Król składa wizytę aruii, która dokonała już zdobycz, czy armii, która ma dokonać inwazji. "Mercury" wychodzący w Natalu pisze: "Wypadki toczą się tak szybko, na przykład, że trudno nie widzieć związku pomiędzy tą wizytą, a nadchodzącą inwazją".

Ostatnio jako ukazuje się przepowiedni co do czasu trwania wojny. Natomiast do Komisji Spraw Zagranicznych Kongresu Stanów Zjednoczonych z własnej inicjatywy znany pisarz niemiecki, Emil Ludwig, oświadczając: "Chcę powiedzieć i dowiedzieć Wam, dlaczego klęska Niemiec jest bliższa, niż "wizyta" króla. Wszystko co należy czynić po tej klęsce z Niemcami". Wyraził to się Wam wydaje i co należy czynić po tej klęsce z Niemcami". Wyraził on przekonanie, że Hitler będzie wkrótce zamordowany, prawdopodobnie przez Junkrów, ponieważ zawsze byli oni zdrajczami swych ról. Wtedy Junkrzy powiedzą: "Kochani Amerykanów, my nie nienawidzimy Żydów. Nie domagamy się kolonii. Będziemy znów przyjaciółmi!"/"News Chronicle" 17.6/.

Prasa mocno podkreśla specjalny typ "greue Propagandy", prowadzonej ostatnio przez Goebbelsa w celu wkrzesania z narołu niemieckiego ducha zaciętego oporu przeciwko inwazji, aby uchronić się przed klęską. Wydano Niemczech milion ulotek do atak Niemek, w których opiera się "Dialekcki plan Churchilla" polegający rzekomo na "uiecznarodowieniu" dzieci niemieckich. Wszystkie dzieci niemieckie w wieku od 2 do 6 lat dzieci niemieckich. Wszystkie dzieci niemieckie w wieku od 2 do 6 lat winny być zabrane matkom i wwiezione do innych kraju na 25 lat". Czy teraz wiesz, matko Niemko, o co chodzi? - to i słowy koncoły się ulotka. "People" uważa, że jest to dowód, że kobiety nie ienie są zmęczone wojną.

Po zdobyciu Pantellarii, La Maduzy i Lampeduzy, które dają Aliantom panowanie na morzu w cieśninie sycylijskiej i ułatwiają dalsze operacje zaczepne, Brytyjczycy nie chełpią się specjalnie, że zdobyli te wysepki. Pantellaria poddała się po gwałtownym bombardowaniu, rimo, że nie brakło ani wody, ani amunicji. Co do Lampeduzy, cała prasa straszy się jej zdobycie obrócić w żart, gdyż garnizon jej złożył kapitulację na ręce krawca londyńskiego.

dynskiego, a sierżanta R.A.F., Cohena /Kohn/, który przymusowo lądował na wyspie na skutek braku benzyny. "News Chronicle", 14.6/. Gazety zamieściły fotografię Cohena, nazywając go "Królem Lampeduzy" oraz nie pozbawione humoru opisy jego misji. Iinoza złożyła kapitulację na ręce telegrafisty Marynarki Królewskiej, Reada, który, jako rówiaczy po włosku, został wysadzony na wyspę z kontrtorpedowca "Nutilus". od brzegu jechał on na osłe, to też cała prasa obcina się o tym tytulem "Wyspa poddała się czterdziestki na osłe". ("Daily Mirror", 15.6/).

"Daily Sketch" /15.6/ zamieszcza wiadomość, że Mussolini kazał wysiąć na Sycylię i Sardynię 400 śpiewaków, tancerzy, muzyków i akrobatów, by podnieść na duchu garnizon włoskie na tych wyspach, czekających z dniem na dzień na inwazję Sprzwierzionych. Ogółe prasa brytyjska traktuje Włochów raczej "na wesoło", uważając, że będzie to jeden z łatwiejszych frontów, niepozbawionych tak wielu nieaspodzianek, jak Pantellaria /i Lampeduza. Pantellaria została zdobyta kosztem 40 lotników R.A.F., nic stracono ani jednego piechura /także jeden - dodaje dowcipni korespondenci został ranny, bo kopnięty przez losa/. Równocześnie zwłaszcza Amerykanie starają się dać do zrozumienia narodom włoskim, że traktują go z honorami.

Gen. Spaatz, jeden z dowódców amerykańskich w Afryce Północnej, wystosował list do admirała, przed podaniem się Pantellarii bardzo kurtuazyjny list do admirała gubernatora wyspy. "Pozwalam sobie dodać do tego wezwania swój osobisty apel: Wasza Ekscelencja wie tak samo dobrze, jak i ja, że opór w obecnej sytuacji byłby dla wyspy beznatuzajny, mimo bohaterstwa jej garnizonu". /Tak traktuje się Włochów, dziękując się o ich bohaterstwie, jutro w święto /Tak traktuje się Włochów, dziękując się o ich bohaterstwie, jutro w święto/ opinia miewa się ich. Alianci prowadzą wojnę nerwów. W stosunku do Włochów opinia brytyjska nie swiadczy nienawiści, podczas gdy nienawiść do Niemców wzbiela z każdym dniem//.

Ale są w dalszym ciągu ludzie pobłażliwi i dla Włochów i dla Niemców. Times /15.6/ drukuje notatkę p.t. "Ostrzeżenie przed współczuciem dla wroga". Poseł Sir Southgate przemawiał na zebraniu w Purford, ostrzegając, że nie wolno osłabiać wstrząsu wojennego i pragnąć w skrytości ducha, by rozluźniać blokadę stosowaną wobec wroga oraz zaprzestano bombardowania. "Ach, ci biedni Niemcy" - wołały niektóre, "Ach, ci biedni Włosi" - oburzały się posłowie.

Labour Party.

Labour Party na odbywanym w bieżącym tygodniu Kongresie daje w razie braku zaufania do ministrów labourystowskich, wchodzących w skład gabinetu koalicji jasnego. Wstrzymanie i chowanie pod suknem ustawodawczym w sprawie ubezpieczeń społecznych i przebudowy powojennej W. Brytanii, zgodnie z postulatami szerokich mas robotniczych - oto ostre zarzuty, stawiane rządowi konserwatystów, w którym jest zaledwie patu przedstawicieli Labour Party. Minister Spraw Wewnętrznych, Morrison, dottychczasowy kierownik Labour Party, /a stanowisko to jest bardzo wysokie w hierarchii tej partii/, został przegłosowany i dusiął ustąpił Greenwoodowi, który nie jest członkiem rządu.

Równocześnie jednak Labour Party /.../ 1.000 głosami przeciwko 374.000 postanowiła zachować rozejn polityczny i współpracować w rządzie koalicjnym. ("Daily Herald" 15.6/).

Już nierzaz egzekutywa Labour Party odrzucała próbę Brytyjskiej Partii Komunistycznej o afiliację jej przy Labour Party. Sprawę tę rozważył Kongres i w głosowaniu odrzucił tę próbę 1.951.000 głosów przeciw 712.000 /"Times", 17.6/. Oczwiście nie można uważać tych 712 tys. za sympatyków komunizmu, lecz jedynie za zwolenników "jedności" ruchu robotniczego. "Komuniści zarządzają Labour Party", jeśli zostaną przyjęci do niej - oświadczył Ridley na Kongresie, a Morrison norażał Partii Komunistycznej rozwiązać się, a członkom jej ubiegając się o indywidualne przyjęcie do Labour Party, uważając, że Partia Komunistyczna afiliowana przy L.P. jako organizacyjna całość "zanieczyści" ruch robotniczy.

/Dodajmy, że liczba członków Partii Komunistycznej sięga 70.000. Za afiliacją głosowali przedstawiciele Trade Unionów górniczych /100.000 głosów/ i techników /100.000 głosów/. //.

Plan pomocy powojennej.

Na Konferencji Zjednocionej kilkudziesięciu państw w Hot Spring /Virginia/ opracowano i ogłoszono w Waszyngtonie plan Zjednoczonych Narodów pomoc żywnościowej, odzieżowej i Lekarskiej krajów zrównanego przez wojnę. Wykonawcą tego planu będzie rektor generalny, kierujący olbrzymią organizacją, która działała w Europie i na Dalekim Wschodzie. Będzie on czuwał nad tym, by w celu za zwycięstki i Armiam Sprzymierzonych ludność wyzwolonych krajów otrzymała natychmiast żywność, leki, nieszkodliwość, leki i była otoczona opieką lekarską. Wszystkie Zjednoczone Narody będą odkrywały korzyści tej urody, aając na ten cel środki pieniężne, materiałowe i robociznę. Plan został opracowany przez Rząd Amerykański w porozumieniu z rządem brytyjskim, sowieckim i chińskim. Powołuje on do życia instytucję pod nazwą United Nations Relief and Rehabilitation Administration /w skrócie UNRRA/. /Zadaniem organizacji UNRRA jest planowanie akcji pomocniczych na wszystkich terytoriach, znajdujących się pod kontrolą każdego ze Zjednoczonych Narodów/, a więc i pomoc Włoch po okupacji /kontrola/ - a więc dla Polski dopiero po wyzwoleniu/. Po co będzie obejmować żywność, opał, odzież i wszelkie artykuły pierwszej potrzeby, nieszkodliwość i najkorzystniejsze usługi, nie włączając pomoc lekarskiej. Członkami UNRRA są wszelkie Rządy Narodów Sprzymierzonych oraz inne rządy, które zechcą zgłosić swą współpracę. /Rada UNRRA będzie składała się z delegatów poszczególnych rządów po jednym z każdej narodowości. Zadaniem jej będzie określanie celów dla prac UNRRA. Centralny Komitet Wykonawczy będzie składał się z przedstawicieli Chin, Wielkiej Brytanii, Rosji i Stanów i będzie grał rolę organu doradczo-głównej dyrektora generalnego. Rada wyłoni dwa specjalne komitety: jeden dla spraw rolnictwa, finansów i t.p. UNRRA rozpoczęte swoją akcję na uwolnionych terytoriach dopiero po wyrażeniu zgody przez dowódcę sił zbrojnych na terytorium. Sieć główną UNRRA będzie Waszyngton, siedziba regionalnych obszarów. Sieć główną UNRRA będzie Waszyngton, siedziba regionalnych komitetów: Londyn - na Europie, Chunking - na Dalekim Wschodzie. Personel będzie międzynarodowy. Pierwszym dyrektorem generalnym będzie p. Herbert Lehman, dyrektor Amerykańskiego Urzędu Pomocy Zagranicznej i Odbudowy. /"Daily Mail", 11.6/.

proposito